

F. L. VĚK.

Obraz z dob našeho národního probuzení.

NAPSAL ALOIS JIRÁSEK.

Stará sláva s nadějí v mladé vařiny spolu tu kráčely, Zappe kdys přední herec Boudy, majitel koncesse divadla u Hyberně nyní v oboru sluhů a sedláků, v českých představeních také starou, madame Zappe do nedávna vždy první matka v truchlohrách i veselo hrách, a sedmáctiletá její dcera, vysloužilý člen "Kinderballetu", nyní v oboru selských a příhulupých děvčát, a rozespalý bratříček, osvědčená dětská síla —

Paní Zappová pořád hubovala starého, že jen bání jako na procházce, a mladého, že se táhne jako mrak, že mu dá jednou do zad, aby se vzpamatoval a nevrněl.

"Přijďme pozdě, všechno nám zasednou, nejlepší místa."

"Nesmějí," odvětil s vysoká manžel hlubokým hlasem; mluvil z něho majitel koncesse a ne herec.

"Na tebe budou čekat — bo dejt — podívejte se — Tony, kluku, půjdeš-li — vidíte, všude už odjíždějí —" a ukázala Koňským trhem dolů. Náměstí ještě všechno poklidně dřímalo, jen před jeho zájezdními hospodami bylo živo. "U modrého křížku", kde měli stav a byt Litomyšlská a všichni od Poličky, vyjížděl z průjezdu formanský vůz. "U Micháliků", kde byli doma Táborští a z Benešova, zapřahali do dvou vozů, "u Fabiánů", "Stočeků", "Charouzů", "u Zlaté husy" všude dost ruchu, až se slunce ještě neukázalo.

Po nízkých domcích, po rozlehlé prostotě Koňského trhu studené světlo rozednění a ještě dost stínů a šera v zářících průčelích i mezi budovami. Nebe vybrané, za Koňskou branou k výhledu zahřelo zlatem. Bylo chladno, ale paní Zappová zrudla a začínala se potit od rychlé chůze a strachu, že přijdou pozdě. Kdes od Prašné brány ozvala se poštovská trubka do ranního ticha. Veselý její hlas nešel se dál a zanikl směrem k Poříčské bráně.

Paní Zappová sebou škubla, jako by jí pošta ujížděla, a zase volala na muže, co stojí, ať nechá fajfky, a hned zas po Tonym se ohlížela. V tom, to se jí blížili k hospodě Hradeckých, ke Špinkům, zahlédla dlouhého mužského v červeném fraku pospíchaného z "můstku" také ke Špinkům. Jako orlice ho sledila a hned už chytila deuru za rukáv.

"Fini, to ti povídám, ať s ním nic nemáš, ať si vedle něho neseď, vedle toho obejdý —"

Když Zappova rodina dostala se k dostavnicím, zastala tam kromě několika členů divadla u Hyberně, balletního mistra Barchiglia, zimomřivého, živavého, krátkého se do límece zeleného fraku, a panu Hermanovu, druhou milovnici, s velkou škatuli v ruce a s větší ještě u nobou. Herec Svoboda, ten v červeném fraku, s holí v jedné a se skřítkou lícilou v druhé ruce, stál už u ní a něco jí živě vypravoval. Fini Zappova si toho nejdrív povšimla a nebdala proto, že jí máti volá, až když jí zatáhla za rukáv a prudce k vozu ukázala, aby šla, šla si sehnout.

Zappe ostal u dostavnic, na jejich střechy ukládal a upevoval s vozkou druhý podomek baliky, tlumoky, uzle, škatule, hloučce oživlo. Hladce obolení herec v pláštěch nebo kabátech, frachech, v hotech s kopkami nebo ve střevících, v tříohých nebo náhkých, vyšších kloboucích, jejich ženy a herečky v šepetech a kloboučcích, v salopech i v pláštěch, starší, mladší, nevyspalí i světlí, veselí, několik dětí mezi nimi, to vše byla živá strakatina a hloučce. Mluvil německy, česky, madame Zappe se u prvního dostavnicu bádala, u každé jich přehrážela z průjezdu hospody, kde se byli ohlíželi sklenkou kofalky; starý Zappe stál prostřed skupiny hereců a kofalk, ať oblahe nad ním vystupovala

V té skupině zůstal Amling, když přišel.

Muvili o "staré ryechtě", hloučce, se směchem nejvíce Haklík, herec, jak se tam večera zdrželi, vlastně do dneška, on a Bullinger a Tham, ten že tam zůstal nejdříve, a Svoboda. Červená skvrna v tom modru, zelenou, hnědu, Svobodův frak, se hnul. Dlouhý herec zaslechl o sobě a nechal panu Hermanovu, přidal se k mužům a notoval, to že byla komedie večera, "na staré ryechtě", a Tham že zas měl psí den — a jak zpíval —

"Jestli pak také tu svou zazpíval?" optal se Zappe, "tu, co před lety složil —"

A svoboda bez pobídky, usmívá se se, z hluboka zanotoval:

"Já jsem si jí umínil v hospodě umířiti —"

Tu? A tu kolikrát a seděl, na stůl celý sklěsý —"

"Pošlete raději pro něj, beztoho že ještě spí —"

"Ne, už jdou, jeho ženské jdou!" vzkřikl někdo. Amling se rychle obrátil a hleděl nahoru Koňským trhem, kterým od domu u Bohuslavů šourem přicházela paní Butteanová s dvěma degramy.

"Mutter! Mutter!" vzkřiklo několik hlasů. Vitály docházely starou paní, která s nimi každé rok jela, která před tím léta se potloukala venku při společnostech a kterou měli rádi. Usmívala se z daleka, potěšena tím uvítáním, a rukou jim kynula. Také Betty, nesoucí škatuli jako sestra, také tak živě z daleka pozdravovala. — Thamová však s kytičkou na nádrech, přibledla, šla vážně vedle matky; trpkost a smutek tížily její mysli.

Ptali se jí na muže, když zapadla do chumle herec a hereček. — Odpověděla zkrátka, že zaspal, že přijde hned. Ohlížela se po tom, na kterého myslila z večera, do noci i jak oči otevřela, na něj i na dlouhé s ním rozloučení: Myslíla, kdyby snad přece ještě teď přišel. Hned ho však nespátřila v tom rojení, a on se také z opatrnosti hned k ní nehlásil. Ale po chvíli stanul vedle ní z nenadání.

Svit náhle radosti kmitl se jí v tváři i v zraku.

"Vy jste také přišel?"

"Když jsem večera nadarmo —" řekl tlumeně, rychle.

"Ach, nebylo možná — věřte — muž —"

"Tužil jsem —" Jeho zrak utkvěl na kvítkách na její nádrech. Byly z jeho kytky. Stihla ten pohled.

"Znáte je?" Pousmála se.

Kývl hlavou a řekl tiše:

"Mám radost, děkuju vám, kytky byla vám. — Ať, jak bych rád několik slov s vámi promluvil!"

"Ne, teď už není možná." Ohlížela se plaše kolem. V tom na ni matka zavolala, a sluhů kolegu a kolegyni jakoby nárazem nějakým se zvinil. Na okamžik nastala tiseň, a paní Thamová zatlačila od Amlinga. Vedle kdosi zaklel, kde je Tham, že už mohli jet, že už je čas. Všechno se tlačilo k vozu a matka naléhala, aby již nečekaly. Ze šumu hlasů, prudkých pokřiků, směchu a klení zajel ostry hlas paní Zappové, která se zas už z vozu ven tlačila, křiče a kýváje na muže, co pořád stojí, ať už jde —

V tom se kmitl červený frak a dlouhý Svoboda se skřítkou na líčce protáhl se jako ohňoř dvířky kolem ní a hup do vozu. Obrátila se jakoby jí vosa plébla a jako rozsepejřená kvočna vrazilá ose do dostavniců a volala:

"Here vo Svoboda! Tam už semdžou, zruček!"

Má Svoboda seděl už vedle Fini nanky a nebyl se. Kolem se smáli, očekávali, a Merunko mladší kamik, v rozepjatém límcovém kabátě, s kloboukem v ruce, nevelký, tupého nosu, stáje nahý na schůdkách vedoucích na vysoký koslík popíval v tancičkém roztažení.

Ja, Frau Gimpin, du bist mein, wir werden als Gimpel stets unser sein. Wir wollen uns schneibeln und singen, ich will stets um dich herum springen.

Herec, herečky dole u schůdků smáli se nahlas. V ten okamžik přiběhl se zas Amling k paní Thamové, která se tlačila s ostatními, ale volně, do vozu. Byla by ještě na muže čekala (chytalat každou chvíli, co tu byl Amling), ale Betty se již zlobila, co čeká, a sednou, aby maminka měla lepší místo.

U samého vstupu stiskl Amling paní Thamové tajně ruku, a zase pal:

"Budu psáti. S Bohem!"

Obrátila se po něm krátkým, smutným, oddaným pohledem. — Sotva vstoupila do vozu, strhl se pokřik, že Tham už jde. V ty hlasy a v pokřiky od předního vozu, jenž už vyjížděl, popěvoval Merunko se schůdků u koslíka druhého vozu ve směsné zanícenosti a vytrvalosti:

Dann werden kleine Gimpel um uns sein und pirri kirri, pirri schreien —"

Tham docházela rychlým, dlouhým krokem zardělý, s balíčkem v ruce, pláště přes ramena přehozený, v obleku málo urovnaném, ve střevících nevyčištěných. Pokřiků veselých i prudkých jako by neslyšel; na Amlinga, jenž stoupil ho pozdravil, podíval se překvapen. Dal mu zkrátka s Bohem a vstoupil do vozu. Zůstal na kraji a hleděl zamklé (víčka měl zardělá), zpět do ulice.

Vůz rachotil po nevalné dlažbě a z předu s koslíku doznávalo fistulkou Merunkovo:

"Und pirri kirri, pirri schreien! Pirri kirri, pikirri schreien!" —

Leckdes se otevířelo okno, objevil se šepce, noční šepce, a z nejdlejšího slatěla upřímná nadávka nebo zaklení z hluboka na "zatracené komedianty", aby je čert vzal nebo aby je zavřel.

Na rohu u "Špinků" se uvolnilo. Podomek i pomaháč odepřel a ti, kteří přišli herec vyprovodit. Nejdle zůstal Amling s Bettynou. Dívala se za vozem, až zmizel. Betty se pak dala vzhůru Koňským trhem a kollega od Národního ji vyprovodil skoro až k domu. Mluvil o cestě, o Teplicích, ale nic o ní, o Bettyně, co bude sama dělat, mohli by s ní mluvit. Čekala to a proto mrzutě, s údivem se po něm ohlížela, když se jí zdvořile poručil a odesel. Nezáleželo jí na něm, ale její marnivost byla sklamaná.

Toho dne dopoledne došel si doktor Held schválně na Koňský trh, do domu u "Bohuslavů", přešvídět se, kdo na konec vyhrál. U Thamů bylo zavřeno, a když se pak v domě přepátral, uslyšel, že Thamovic odjeli a stará také, jen ta mladá herečka že ostala, ale ta že prve odešla.

Doktor si bezděky oddechl, jako by se mu povedla operace. — Byl rád, že alespoň tak, když jinak nebylo možná, vzdalil Thamovu paní. A na podzim, až se navrátí. — Tím se netrudil, doufaje, však že se potom ukáže co a jak —

Za čtrnácté dni zastavil se zas po čase u P. Matouše Vrhů. Zastal ho dosti zdravého; "mravenčí" se mu teď už sotva kdy ozvali, ale na povětrí broukal. Přesleť přes tu chvíli a chladno bylo. Mladý doktor mu oznámil, jak se rozhodl, že již je substitutem ve špitále milosrdných, a že nelituje, jaká tam je praxis, že bude mocti studovat a fysikou že mu přeje. — Ale pro to zaneprázdnění, omlouval se, že nebudě mocti dostát slovo, aby velebného pána vyprovodil na Hradečany, totiž ráno do kostela, kdy tam bývá francouzská bohoslužka princezna —

"No, to jsou hodiny. Hejdičku, že tak pamatují, ale to nic, to nevadí, že nemají pokřyk, já —"

starý kaplan se počal sehytraje u omlouvat, "já abych se přidal —"

"Tě tam byli!"

"Nemohl jsem dočkat, a když nešli, tak —"

"A viděl —"

"Ó viděl, a dobře, znamenitě, má u sv. Víta, a pak u zámku —" Věděl, že všechno usměšně vypravoval, a když jsem u špitálu, že hrzo pa má chodivá do kostelů na Hradeč — kol a čekal hrzo, bylo právě krásné ráno, po občahu došlo všechno jako brál a "špitálko" — A tak jsem počítal, že říjdu. A taky jsem se dočekal a

uviděl. Šla se starou dámou —

"Paní Susy jí říkají —"

"Ano, ano, někdejší její péstoumka, ta, co ji od těch Jakubů z Francouz do Vídně přivezla. — Na všechno jsem se vyptal, ale toť se rozumí —"

"Oni se víc na mladou dívku li —"

"Jak pak ne, oni kacefirku," zřetem se rozhorloval P. Vrba, hned však vážně dokládal:

"Líbezná, opravdu, jako kvíteček! A přivítává! Já pozdravím, já, starý, vesnický kaplan odstrčený, a měli vidět, jak všichni poděkovali, jak hlavičku naklonila. A tak jsem ostal se smeknutým kloboukem, ani jsem to nevěděl, když už přešla, a pořád se dívám mříž do zahrady až zašla mezi stromy, v aleji. Nemohli by opomenout, doktore, to je co říct, deara nebohože krále francouzského!"

"Ráno to nejde, je visita, to ne, mohu, ale já si počkám, velebný pane, až přijde do divadla. Ona někdy s arcikněžkami tam bývá —"

"A to ano, ale aby jim neujela. Z hradu se to už silně stěhuje, zpátky do Vídně —"

"Protože se silně vyjednává o pokoj. Skoro s jistotou se mluví, že bude zjednáno."

"Aby pán Bůh dal!"

V. V závětrí.

F. Věk, kupec v Dobrušce od té chvíle, co se oženil, nezasteskl si ani jednou po stavu svobodném. Manželství jeho s Marianou, vnučkou sousedky Snížkové, bylo dobré a šťastné. Mladý kupec měl všechnu správu, ale šel jí práva své ženy. Vzali se o masopustě po slavné korunovaci Leopolda II., na kterou oba rádi vzpomínali, neboť se o ní v Praze vlastně našli. Manželství jejich nezůstalo dlouho jako den bez sluníčka, noc bez měsíčka a zahrada bez květů. Do roka měli dítě.

V ranní soumrak na neděli je F. Věk poprvé uviděl, při světle, eelé zardělý, s tmavými vlasy, v peřince pěkným povijannem zavítě. Prábába rozeňatka, stará Snížková, mu podala to malíček a bába jeho, Věkova matka, usmívaje se, připomenula, aby požehnal synáčka svatým křížkem. A on, deista, učinil tak bez váhání, ano i s etem, u vroucím pohnutí. Pak přistoupil k mladé rodičce, blběd a vysylené, pohladil jí něžně vlasy, čelo jí polbil a vyšel ze sednice do zadní sedničky.

Tiže dlouhých a tajemných starostí a obav s něho spadla a po rozčilení poslední noci přišel klid jistoty a uvolnění ze šťastného výsledku. Oddechl si z hluboka a když vstoupil do prázdny sedničky, ovanulo jej kouzlo ticha a samoty. Srdece se však neutišilo. — Než pohnutí to bylo sladké. Cit nutěšené radosti i vděčnosti k Nejvyššímu povznášel mu mysl, i tu chu, že to vážná událost pro něj, že svěřen mu těžký úkol a nová povinnost že nastala.

Přistoupil k oknu. Bylo odtud viděti do zasněžené zahrady v jitrním svítání. Hasmoucí měsíce nad ní, za jejími holými stromy, jako bílá hostie, jako by se rozpíval. F. Věk pohlédl k nebi a maně se pjav ruce děkoval nejvyšší Bytosti za to, že všechno tak šťastně dopadlo a prosil, aby měl dost síly vychovat člověka.

Slovo to mělo u něho hlubší význam. Rozuměl člověka celého, po dobrou a pravdě bažícího, k jiným pak milosrdného z snášenlivého, jak si jej v duchu vytvořil klivem ideál, jež mu na pražském učení vsádky v duši i působením knih, zvláště Rousseauových.

Prábába však i bába nechtěly nikterak uznat autority Rousseauovy. Hlavně a rozhořně se jí opeřly, když jim František dle jeho Emila vykládal, že není zdrávo dítě do pěřinky zabalovat, je stahovat a šňerovat, že má míti volno, aby mohlo oudečky býbat, a krev aby mohla volně proudit. Prábába i bába tím se jednosvorně hájily, že by křivě rustlo, a když se obnal Rousseauovým důvodem, že štědák, tek a kofat také nřkdo nezavřil a nešňeruje a jak že zdravé vytvořím, pohuboval si je obě, že on si myslí, aby nechtěly proti pánu Bohu a nepřirovnával člověka k němu tváři.

Pohybil, musil, a pak ještě častu. Leckde pověře se usmál už před křtinami a také o nich, ale suod je, když viděl, a jakou láskou obě stařenky o jeho synka pečují, že

OTUŽILÉ STROMKY.

Nabízím letos ku prodeji pěkný výběr ovocných stromů a keřů a zvláště upozorňuji et. krajany na Jehličnaté stromy, které nabízím za ceny velice nízké, jelikož nemům platit žádné agenty.

Pište si o seznam a ceny na:
JOS. J. SINDELAR, Fort Atkinson, Ia. Box 304

všecko jen pro něj, i ty pověry. O synkovo jméno také se s ženským neshodl. Ty chtěly mít France, po tatkově. Ale v tom nepolevil. Chtěl Václava, až se zemskému patronu poddaly a přijaly ho. Traktace po křtinách byla slavná. F. Věk si také pozval svého kmetříčka a prvního učitele, Františka Havránka, regenta "chori et scho-larum"; přivedl si ho sám pěkně pod pažďi, starce v staromodním, dlouhém copu, již nachýleného, a le pro hubdu pořád nadšeného a ohnivého.

Když byli v nejlepším, přinesla stará Věková ze sedničky Františkův křestní kabátek a karkulku, vlněk vyšívaný, květovaný, jakož i uměle složený tuhý papír. Všecko šlo kolem a regens chori Havránek se podíval, jak si před čtyřicetiletými lety na tom papírku drobným písmem zaveršoval: "Z lásky k tobě v každé době, můj malíček kmetříčku —" Když František ostatní verše dočetl, vzpomněl, zvláště stará Věková, na dvouručník, který v tom vlnku býval a jak brzo zmizel o té velké drahotě, tenkrát když nastal hrozný hlad a kdy starý Žalman, ten "bubák", Perličán, po němž zdědil starou bibli Kutnohorskou, podstrkoval tuhle Františkovi hladem plačícímu plotem skryvu chleba.

(Pokračování.)

České mlýny, ve Wilber, Nebr.

Vyřabitelé nejlepší pšeničné a pravé žitné mouky, jakož i české krupičky.
Mouka naše jest k dostání u všech českých groceriátů v Omaze a South Omaze.
Zde-liš jedenkrát zkuste mouku Wilberskou, která jest ta nejlepší v trhu, pečivo bude se na vás je smát.
Těm máme skladny v Lincoln, Nebr., Cedar Rapids, Ia., Chicago, Ill., Oklahoma City, Okla., Marshalltown, Ia., a St. Louis, Mo. 46-18
ZVONÍČEK & AKSAMIT, maj.

Jediný spořitelni ústav v Omaze,

který má zvláštní oddělení české a v feditalstvu jsou též česká toupění.
Přijímá vklady odkudkoli, od šlenů i nešlenů, od \$1.00 do \$5,000. Pod státním dozorem. Vklady zaručeny jsou prvním markyčtem na zastavený pozemkový majetek. Dividendy 6 procent. Osmnáct roků v obchozě.
Blížší podrobnosti Vám chotně vysvětlí Adolf A. Tenopír anebo Chas. F. Kunel, jeden z feditelů
Spořitelny
BANKERS SAVINGS & LOAN ASS'N.
Adolf A. Tenopír, A. D. Touzalin,
feditel českého oddělení. sekretář
Úřadovna č. 101, roh 16. a Jodge, ulice, Omaha, Nebraska.

Frank Svoboda,

umělecký závod
POMNÍKOVÝ

Největší sklad pomníků ve Spojených Státech
1417 South 11 th Street
Phone Doug. 3444
1218-25 So. 13th Str.
Phone Doug. 1872

Storzy Triumph BEER

A TRIUMPH IN THE ART OF BREWING

THE LEADING BEER IN THE MIDDLE WEST

Objeřadky rolnané a podobně vytřeno
GRAN STORZ,
1827-28 Sherman Ave., Omaha